

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 91.699 van 19 december 2000
in de zaak A. 89.750/XII-2469.**

In zake : het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt,
gevestigd te BRUSSEL,
Lang Levenstraat 27-29

tegen :

de Hogeschool Gent,
die woonplaats kiest bij
advocaat E. BRAL,
kantoor houdende te GENT,
Henleykaai 3 R.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA) op 22 februari 2000 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van "de beslissing, al of niet impliciet genomen, door een voor verzoeker niet gekend bestuursorgaan van verwerende partij, waarbij het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt als niet representatief wordt beschouwd om te zetelen in het hogeschoolonderhandelingscomité (HOC) en de departementale onderhandelingscomités (DOC's) die werden opgericht voor het personeel van de Hogeschool Gent";

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur D. MAREEN op grond van artikel 93 van het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State (hierna : algemeen procedurereglement);

Gelet op de beschikking van 18 juli 2000 houdende bevel tot neerlegging van het verslag en

waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 12 september 2000;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de "pleitnota" die de verzoekende partij op 29 augustus 2000 heeft ingediend;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van advocaat S. MOERMAN, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat I. MARTENS, die loco advocaat E. BRAL verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur D. MAREEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (hierna : R.v.St.-wet);

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Op 6 februari 1996 keuren de drie vakorganisaties (ACOD, COC en VSOA) het organiek reglement van het hogeschoolonderhandelingscomité (hierna : HOC) van de Hogeschool Gent goed.

1.2. In het Belgisch Staatsblad van 18 november 1997 wordt volgend bericht gepubliceerd "over de representativiteit van vakorganisaties in sommige sector-comités" :

"Bekendmaking in uitvoering van artikel 65 van het koninklijk besluit van 28 september 1984.

2. Bij brief van 9 oktober 1997 deelt de Voorzitter van de Controlemissie voor de representativiteit van de vakorganisaties in de overheidssector mee :

a) dat het representativiteitsonderzoek, voor de derde periode van zes jaar, verricht door de Commissie krachtens de bepalingen van artikel 14, § 1, van de wet van 19 december 1974 [tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel], afgesloten is wat de toegang betreft dat de sectorcomités V (Landbouw en Middenstand), VI (Verkeer en infrastructuur), IX (Onderwijs - Franse Gemeenschap), X (Onderwijs - Vlaamse Gemeenschap) en XIX (Duitstalige Gemeenschap);

b) dat de twee hiernagenoemde vakorganisaties aan alle representativiteitsvoorwaarden en -criteria voldoen om zitting te hebben in die sectorcomités :

1° de Algemene Centrale der Openbare Diensten;

2° de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten.

3. De Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten groepeerde onder meer de volgende betrokken centrales : de Christelijke Centrale van de Openbare Diensten, de Christelijke Vakbond van Communicatiemiddelen en Cultuur, de Christelijke Onderwijs Centrale en het Christelijk Onderwijzersverbond.

5. Uit de samenlezing van de artikelen 14, § 1 en 25 van de wet van 19 december 1974 (zoals dit laatste artikel ingevoegd werd door artikel 9 van de wet van 6 juli 1989 - Belgisch Staatsblad van 5 september 1989) blijkt dat de vakorganisaties waarvan, op grond van dit nieuwe representativiteitsonderzoek, werd vastgesteld dat zij aan de gestelde voorwaarden voldoen, zitting hebben in de comités waarvoor zij als representatief worden beschouwd met ingang van de datum van bekendmaking van dit bericht in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 27 oktober 1997.

De Minister van Ambtenarenzaken,
A. Flahaut".

Daaruit blijkt dat het VSOA niet aan de representativiteitsvoorwaarden bedoeld in artikel 8 van de wet van 19 december 1974 voldoet om zitting te hebben in, onder meer, sectorcomité X (Onderwijs - Vlaamse Gemeenschap). Niet betwist is dat het VSOA wél beantwoordt aan de representativiteitsvoorwaarden bedoeld in artikel 7 van die wet.

1.3. Tijdens de vergadering van het HOC van 18 november 1997 wordt, met verwijzing naar het bericht in het Belgisch Staatsblad, vermeld dat het VSOA niet langer wordt erkend als een representatieve vakorganisatie. Niettemin wordt overeengekomen dat de betrokken afgevaardigden de vergadering als waarnemer zullen blijven bijwonen, dat wil zeggen dat de VSOA-afgevaardigden als volwaardige gesprekspartners aan de discussies zullen kunnen deelnemen, maar dat zij niet langer gerechtigd zijn de protocollen te ondertekenen.

1.4. Bij brief van 12 november 1998 laat Lucianus VAN ROMPAEY aan de Hogeschool Gent weten dat hij voor het VSOA de nieuwe bestendig secretaris belast met de opvolging van de hogescholen is. Hij schrijft :

"Als onderdeel van mijn taken zal ik geregeld als waarnemer de HOC-vergaderingen bijwonen. De bedoeling is onze leden en vertegenwoordigers op het veld concreet te ondersteunen. Mag ik aannemen dat u, zoals in het verleden, geen bezwaar maakt tegen de aanwezigheid van de VSOA-vertegenwoordiging".

1.5. Op 13 september 1999 schrijft Lucianus VAN ROMPAEY aan de Hogeschool Gent het ten eerste te waarderen "dat u het VSOA in de hoedanigheid van techniek uitnodigt". In dezelfde brief schrijft hij verder :

"Wij wensen de VSOA-afvaardiging van het personeel, die als techniekers aan de HOC-vergaderingen deelnemen, opnieuw te vervolledigen als volgt : ...".

1.6. Het VSOA zendt op 16 december 1999 volgend aangetekend schrijven naar het Hogeschool Gent :

"Geachte voorzitter van de Raad van Bestuur,
Geachte algemeen directeur,
Met dit schrijven wens ik te wijzen op de verplichting die op uw hogeschool rust om het VSOA te laten zetelen in het hogeschoolonderhandelingscomité en de departementale onderhandelingscomités die overeenkomstig artikel 280 van het decreet van

13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap werden opgericht.

Het kan u geenszins onbekend zijn dat de hogeschoolonderhandelingscomités en de departementale onderhandelingscomités organen 'sui generis' zijn, die los staan van de wet van 19 december 1974. Ze kunnen immers op geen enkele manier worden beschouwd als een onderhandelingscomité of een overlegcomité dat in uitvoering van die wet is opgericht.

Bijgevolg gelden de representativiteitscriteria die in die wet worden vermeld slechts in de mate dat het decreet die criteria van toepassing verklaart.

De enige decreetsbepaling die refereert naar de representativiteit voor de hogeschoolonderhandelingscomités en de departementale onderhandelingscomités is artikel 304bis, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals gewijzigd door het decreet betreffende het onderwijs X.

Deze bepaling luidt ingevolge de wijziging als volgt :

'De personeelsleden van het onderwijs die voor de begeleiding van de onderwijsvernieuwingen in het hoger onderwijs en voor de ondersteuning van de lokale comités tewerkgesteld zijn bij de representatieve vakorganisaties in uitvoering van het akkoord van sectorale sociale programmatie voor de jaren 1995 en 1996 voor de sector 'Onderwijs' van de Vlaamse Gemeenschap, bekomen :

- ofwel een verlof wegens opdracht in het belang van het onderwijs;

- ofwel een verlof wegens vakbondsopdracht overeenkomstig de geldende reglementaire bepalingen.

In tegenstelling met de geldende reglementaire bepalingen zijn de representatieve vakorganisaties er evenwel niet toe gehouden voor de in dit artikel bedoelde personeelsleden die een verlof wegens vakbondsopdracht genieten aan de overheid een som terug te storten die gelijk is aan het globaal bedrag van de wedden, weddetoelagen, salarissen, vergoedingen en toelagen die door de overheid aan deze personeelsleden werden uitgekeerd.

§2. voor de toepassing van dit artikel worden onder representatieve vakorganisaties verstaan de vakorganisaties die voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn in artikel 7 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel'.

Uiteraard kan een vakorganisatie slechts zinvol de 'lokale comités' ondersteunen indien zij in die comités mag zetelen.

Vermits het VSOA een vakorganisatie is die voldoet aan artikel 7 van de wet van 19 december 1974 verzoeken wij u ons het VSOA als representatief te beschouwen voor het hogeschoolonderhandelingscomité

en de departementale onderhandelingscomités binnen uw hogeschool.

Ik wil u erop wijzen dat een eventueel stilzwijgen gedurende 4 maanden overeenkomstig artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als een impliciet afwijzende beslissing zal worden beschouwd, waartegen het VSOA desgevallend een annulatieberoep zal instellen".

1.7. Namens de Hogeschool antwoordt algemeen directeur AELTERMAN op 23 december 1999 het volgende :

"Geachte voorzitter,

In antwoord op uw aangetekend schrijven van 16 december 1999 (ref. RV/PB/896) kan ik U het volgende meedelen :

- In art 281 §1 eerste lid van het hogescholende decreet wordt expliciet verwezen naar art 6 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel

Dit artikel luidt :

'Alleen respresentatieve vakorganisaties hebben zitting in de onderhandelingscomités'

- In art 281 §2 van het hogescholende decreet wordt verwezen naar 'representatieve' vakorganisaties.
- Uit de memorie van toelichting van het hogescholende decreet (stuk 546(1993-1994) nr 1, p 211) blijkt, dat de decreetgever verwijst naar het syndicaal statuut.

Het onderwijzend, administratief en technisch personeel van de Vlaamse Autonome Hogescholen is ingedeeld bij sectorcomité X. Het hogeschoolonderhandelingscomité handelt als een orgaan opgericht door of krachtens de wet op het syndicaal statuut. VSOA voldoet niet aan art. 8 van de wet op het syndicaal statuut.

Ik hecht er aan U er nog expliciet op te wijzen dat de vertegenwoordigers van VSOA op dit ogenblik deelnemen aan de HOC, DOC en PWB vergaderingen. In toepassing van art 281 §2 laatste lid, werden zij in de delegatie van ACOD en COC opgenomen als technici.

Het leek voor alle partijen verstandig om een vakorganisatie die voorheen representatief was en wellicht in de toekomst opnieuw representatief wordt, verder bij de werkzaamheden van het HOC, DOC en PWB te betrekken".

Het is in die antwoordbrief -en in het bijzonder in de laatste alinea ervan- dat de verzoekende partij de beslissing leest die zij bestrijdt;

2.1. Overwegende dat de verwerende partij ter zitting vraagt de pleitnota uit de debatten te weren;

2.2. Overwegende dat artikel 93 van het algemeen procedurereglement, ingevoegd bij artikel 9 van het koninklijk besluit van 7 januari 1991, vastgesteld op grond van artikel 30, derde lid R.v.St.-wet, bepaalt dat het aangewezen lid van het auditoraat, wanneer na inzage van het verzoekschrift blijkt dat de Raad van State kennelijk niet bevoegd is, of dat de vordering kennelijk niet-ontvankelijk of niet-gegrond is, overeenkomstig artikel 12 van het algemeen procedurereglement onmiddellijk verslag moet uitbrengen aan de voorzitter van de kamer waarbij de zaak aanhangig is; dat voornoemde bepaling afwijkt van de normale procedure, die hoofdzakelijk schriftelijk verloopt, zodat de desbetreffende zaken sneller kunnen worden afgehandeld; dat de mondelinge fase van de debatten de partijen geenszins belet tegenargumenten aan te voeren en vrijelijk de rechtspunten te bespreken die worden uiteengezet in het verslag waarbij het met het onderzoek belaste lid van het auditoraat de zaak voorlegt aan de voorzitter van de bevoegde kamer of aan de staatsraad aan wie de voorzitter die bevoegdheid overdraagt; dat de rechten van verdediging des te doeltreffender kunnen worden uitgeoefend indien de verzoekende partij een nota met opmerkingen indient in de loop van de rechtspleging ex artikel 93; dat het gewicht van een pleidooi niet vergeleken kan worden met dat van een proceduregeschrift; dat bij de toepassing van artikel 93 van het algemeen procedurereglement rekening gehouden moet worden met de eminente rol die het recht op een eerlijk proces in een democratische samenleving vervult; dat derhalve een door de verzoekende partij neergelegde en aan de andere partijen ter kennis gebrachte pleitnota in aanmerking moet worden genomen, op dezelfde wijze als een geschrift waarin het procedurereglement voorziet;

3.1. Overwegende dat de verzoekende partij opwerpt dat ten onrechte toepassing is gemaakt van de procedure ex artikel 93 van het algemeen procedurereglement omdat het auditoraatsverslag niet louter op het verzoekschrift, maar ook op de door de verwerende partij voorgelegde stukken van het administratief dossier steunt; dat zij van oordeel is dat dit niet kan omdat de procedure van artikel 93 luidens de tekst van dat artikel slechts mag worden toegepast wanneer "na inzage van het verzoekschrift" blijkt dat de Raad van State kennelijk onbevoegd is of dat de vordering kennelijk niet-ontvankelijk of niet-gegrond is;

3.2. Overwegende dat artikel 30 R.v.St.-wet de Koning de bevoegdheid geeft om bijzondere procedure-regels vast te stellen voor de behandeling van verzoekschriften die doelloos, kennelijk onontvankelijk, kennelijk ongegrond of kennelijk gegrond zijn; dat in uitvoering van die bepaling bij koninklijk besluit van 7 januari 1991 de geldende tekst van de artikelen 93 en 94 van het algemeen procedurereglement is vastgesteld; dat het feit dat in artikel 93 de woorden "na inzage van het verzoekschrift" voorkomen en in artikel 94 wordt vermeld "na inzage van het administratief dossier", niet belet dat het lid van het auditoraat dat toepassing maakt van voormelde bepalingen zijn oordeel over de kennelijke onbevoegdheid van de Raad van State, de kennelijke niet-ontvankelijkheid, niet-gegrondheid of gegrondheid van de vordering, ook steunt op andere procedurestukken dan, in het geval van artikel 93, het verzoekschrift, of, in het geval van artikel 94, het administratief dossier; dat andere interpretaties fundamenteel in strijd zouden zijn met de wil van de wetgever; dat de in de artikelen 93 en 94 van het algemeen procedurereglement gebruikte bewoordingen aangeven dat het lid van het auditoraat al na inzage van

het verzoekschrift een verslag op grond van artikel 93 van het algemeen procedurereglement kan opstellen, zonder dit eerst aan de verwerende partij te moeten laten betekenen en haar memorie van antwoord te moeten afwachten, en na inzage van het administratief dossier -en ook van het verzoekschrift met de middelen en de memorie van antwoord- een verslag op grond van artikel 94 kan opstellen, zonder de memorie van antwoord aan de verzoekende partij te moeten laten betekenen en haar memorie van wederantwoord te moeten afwachten; dat het doel van de verkorte procedures artikel 93 en artikel 94 er precies in bestaat procedurestappen te vermijden die, gelet op het voor de hand liggen en kennelijk zijn van de oplossing van het geschil, overbodig zouden zijn; dat de exceptie wordt verworpen;

4.1. Overwegende dat de verzoekende partij vervolgens tegen het aanwenden van de procedure ex artikel 93 van het algemeen procedurereglement inbrengt dat een vordering alleen kennelijk onontvankelijk mag worden verklaard indien die onontvankelijkheid voor de hand ligt of, anders gezegd, indien ieder met de betrokken reglementering vertrouwd persoon die kennis krijgt van de desbetreffende rechtsleer en rechtspraak, na een eerste aanblik reeds, de onontvankelijkheid als enige mogelijke oplossing naar voor schuift; dat zij aanvoert dat in deze zaak de materie veel te complex is;

4.2. Overwegende dat de beoordeling van het al of niet kennelijk zijn van de door het auditoraat voorgestane oplossing, samenhangt met de beoordeling van de relevante elementen van het dossier, die hierna worden onderzocht;

5.1. Overwegende dat, zoals iedere Vlaamse autonome hogeschool, ook de Hogeschool Gent over een HOC en, per departement, over departementale

onderhandelingscomités (hierna : DOC's) beschikt; dat luidens artikel 281, § 1, van het hogescholendecreet, in die comités wordt onderhandeld over de aangelegenheden bedoeld in en krachtens de artikelen 2 (onderhandeling), 6 (representatieve vakorganisaties), 9 (onderhandelingsconclusies) en 11 (overleg) van de wet van 19 december 1974, in zoverre deze betrekking hebben op de hogeschool, respectievelijk het departement; dat luidens artikel 281, § 4, van het hogescholendecreet de bepalingen van artikel 280 - die handelen over de oprichting van HOC's en DOC's - niet van toepassing zijn indien de aangelegenheden bedoeld in artikel 281, § 1, geheel of gedeeltelijk worden behandeld in de organen opgericht bij of krachtens de wet van 19 december 1974; dat de draagwijdte van de verwijzing in artikel 281, § 1, van het hogescholendecreet naar artikel 6 van de wet van 19 december 1974 niet duidelijk is; dat, ten eerste, in die bepaling enkel wordt gesteld dat alleen "de representatieve vakorganisaties" zitting hebben in "de onderhandelingscomités", zonder die voorwaarde van representativiteit inhoud te geven; dat in de wet van 19 december 1974 de representativiteitsvoorwaarden in de artikelen 7 en 8 worden vermeld, waarbij een verschillende regeling geldt om als representatief te worden beschouwd om zitting te hebben in de algemene comités enerzijds (artikel 7) en om zitting te hebben in de sectorcomités (of bijzonder comités) anderzijds (artikel 8), maar het decreet niet naar een van deze artikelen verwijst; dat, ten tweede, ook de parlementaire voorbereiding van artikel 281 van het hogescholendecreet niet meteen duidelijk maakt hoe de verwijzing naar artikel 6 van de wet van 19 december 1974 moet worden geïnterpreteerd; dat derhalve krachtens artikel 281 van het hogescholendecreet samengelezen met artikel 6 van de wet van 19 december 1974 alleen de representatieve vakorganisaties zitting hebben in de HOC's en DOC's, maar niet meteen duidelijk is wat

daarmee wordt bedoeld; dat de verzoekende partij in dat verband ook verwijst naar artikel 304bis, § 2, van het hogescholendecreet, zoals dit gewijzigd is bij het decreet van 18 mei 1999 betreffende het onderwijs X, luidens welke bepaling representatieve vakorganisaties zijn "de vakorganisaties die voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn in artikel 7 van de wet van 19 december 1974" zodat volgens de verzoekende partij de voorwaarden voor representativiteit enkel aan artikel 7 zouden mogen worden ontleend; dat in voormelde bepaling evenwel ook de woorden "voor de toepassing van dit artikel" voorkomen, zodat de verwijzing naar artikel 7 niet rechtstreeks van toepassing is op artikel 281 van het hogescholendecreet, maar dit niet uitsluit dat aan die verwijzing argumenten kunnen worden ontleend voor de interpretatie van de verwijzing in artikel 281 van het hogescholendecreet; dat met de brief van 16 december 1999 -weergegeven in punt 1.6- aan de verwerende partij de vraag werd gesteld "om het VSOA te laten zetelen in het hogescholenonderhandelingscomité en de departementale onderhandelingscomités" vanaf eind 1999, niet om de "beslissing" daarover van eind 1997 te herzien; dat op die vraag een afwijzend antwoord is gekomen in de brief van 23 december 1999 (zie punt 1.7); dat, gelet op het feit dat in de brief van 16 december 1999 nieuwe elementen zijn aangevoerd, inzonderheid is verwezen naar voormeld artikel 304bis, de in de brief van 23 december 1999 vervatte beslissing niet als louter bevestigend lijkt te kunnen worden beschouwd, maar een nieuwe uiting van de wil van de overheid lijkt te zijn die aangevochten kan worden; dat als dit zo is, het beroep niet laattijdig is; dat deze overwegingen tot het besluit moeten leiden dat het beroep in elk geval niet kennelijk laattijdig is; dat op grond van de versnelde procedure derhalve geen uitspraak kan worden gedaan in deze zaak,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep tot nietigverklaring is niet kennelijk onontvankelijk.

Artikel 2.

De debatten worden heropend.

Artikel 3.

De zaak wordt volgens de gewone procedure voortgezet.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negentien december 2000, door :

de HH.	J. BAERT,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	W. GEURTS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

W. GEURTS.

J. BAERT.